

سند تحول آموزش و پرورش و مهارت‌های حرفه‌ای معلمان

www.ketab.ir

مؤلفان:

محمد مهدی محمدی

روشنا الهامی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: محمدی، محمد مهدی، ۱۳۵۴-
عنوان و نام پدیدآور	: سند تحول آموزش و پرورش و مهارت‌های حرفه‌ای معلمان/مؤلفان محمد مهدی محمدی، روشنا الهامی.
مشخصات نشر	: بجنورد: گسترش علوم نوین، ۱۳۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۰ ص.
شابک	: 978-622-6911-58-0: ۲۹۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: معلمان - ایران - ارزیابی
موضوع	: Teacher effectiveness -- Iran
موضوع	: معلمان - ایران - ارزشیابی
موضوع	: Teachers -- Rating of -- Iran
موضوع	: آموزش و پرورش -- ایران -- هدف‌ها و نقش‌ها
موضوع	: Education -- Aims and objectives -- Iran
موضوع	: تحولات آموزشی -- ایران
موضوع	: Educational change -- Iran
شناسه افزوده	: الهامی، روشنا، ۱۳۵۲-
رده بندی کنگره	: LB۲۸۲۲/۲
رده بندی دیویی	: ۳۷۱/۱۰۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۲۳۵۹۰۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیا

عنوان کتاب:	سند تحول آموزش و پرورش و مهارت‌های حرفه‌ای معلمان
مؤلفان:	محمد مهدی محمدی، روشنا الهامی
نام ناشر:	گسترش علوم نوین
ویراستار:	علی نجفی
طراح جلد:	سینا حمیدی
نوبت چاپ:	اول، تابستان ۱۴۰۰
شمارگان:	۱۰۰۰ جلد
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۶۹۱۱-۵۸-۰
تعداد صفحات:	۱۰۰ صفحه
قیمت:	۴۹۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
سخن نویسنده	۱
مقدمه	۲
معلمان اثربخش در سند تحول بنیادین	۴
آموزش و پرورش از دیدگاه سند و تحول بنیادین	۷
مبانی اساسی تربیت در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۱۰
خانواده از دیدگاه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۱۵
تعلیم و تربیت از منظر سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۱۶
موانع تربیت در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۱۸
چشم اندازی بر سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۱۹
تربیت	۲۱
مفهوم تربیت	۲۴
تربیت در معانی خاص	۲۶
هدف تربیت	۲۶
نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی	۲۷
اهمیت مهارت‌های حرفه‌ای معلمی	۲۸
مهارت‌های حرفه‌ای معلمان	۳۰
مجموعه دانش حرفه‌ای معلمان	۳۳
دانش محتوای درس	۳۳
دانش آموزتگری	۳۴
دانش مربوط به یادگیرندگان	۳۴
دانش مربوط به یادگیری	۳۴
معلمان اثربخش	۳۴
ارتقای صلاحیت و مهارت‌های حرفه‌ای معلمان	۳۶
اهداف دوره ابتدائی براساس سند تحول بنیادین	۳۸
رابطه معلم با میزان یادگیری دانش آموزان	۴۰
نوع روابط معلم و دانش آموز	۴۱
صلاحیت حرفه‌ای و علمی	۴۲

سخن نویسنده

مهارت‌های حرفه‌ای معلم، مجموعه اعمالی است سنجیده، منطقی و پیوستی که به منظور ارائه درس از طرف معلم صورت می‌گیرد. توانایی‌هایی که معلم برای اجرای این اعمال کسب می‌کند، مهارت‌های فرآیند تدریس نامیده می‌شود (سیف، ۱۳۹۲)؛ در این راستا اما باید اذعان داشت که جریان تعلیم و تربیت از طریق نهادهای رسمی یکی از مهم‌ترین منظم‌ترین و شاید هدمندترین بخش تعلیم و تربیت آدمی است؛ در همین راستا، سند تحول آموزش و پرورش که به عنوان بنیان نظری تحول بنیادین به تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی رسیده است مبنای تمام سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و تولید اسناد تحولی در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران به شمار می‌رود (کوهی نژاد، ۱۳۹۴: ص. ۵). این منشور که به عنوان بنیان نظری تحول بنیادین به تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی رسیده است مبنای تمام سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و تولید اسناد تحولی در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران قرار گیرد؛ سند ملی تحول بنیادین آموزش و پرورش با الهام‌گیری از اسناد بالادستی و بهره‌گیری از ارزشهای بنیادین آنها و توجه به اهداف راهبردی نظام جمهوری اسلامی ایران، چشم‌انداز و اهداف تعلیم و تربیت در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی در سال ۱۳۹۰ تبیین شده است (حاجی بابایی، ۱۳۹۱).

اگر چه در ارتباط با ارتقای علمی و حرفه‌ای معلمان و نیروی انسانی وزارت آموزش و پرورش در دو لایحه تقدیمی دولت جمهوری اسلامی ایران به مجلس در فروردین و اریب‌هشت ۱۳۸۱؛ پیش‌بینی شده است که آموزش و پرورش موظف به ایجاد مراکز سنجش صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان به منظور تعیین نیازها و صلاحیت‌های حرفه‌ای مشاغل آموزشی و پرورشی می‌باشد تا براساس معیارها و ضوابط استاندارد، هر پنج سال یک بار معلمان را مورد ارزیابی قرار داده و به افراد واجد شرایط، گواهی صلاحیت حرفه‌ای اعطا کند و همچنین در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش نیز به برخورداری و نیز سنجش و ارتقای صلاحیت و مهارت‌های

حرفه‌ای معلمان توجه و تأکید فراوانی شده است. با این حال، یکی از مسائل موجود در این رابطه؛ فقدان نظام سازمان یافته‌ای جهت بررسی، شناخت و سنجش صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان می‌باشد. شناسایی و شمردن ویژگی‌ها و صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان کار آسانی نیست، چرا که اجتماعات و اقشار گوناگون اجتماعی، با فلسفه‌ها و دیدگاه‌های مختلف، انتظارات متفاوتی از معلمان دارند و تغییرات سریع علوم و تکنولوژی نیز صلاحیت‌های مورد نیاز معلمان برای انجام وظایفشان را دچار تغییر و تحول می‌نماید (محمدی پویا و دیگران، ۱۳۹۴: ۸۰).

مقدمه

آموزش و پرورش، در حکم زیربنای توسعه هر جامعه از اهمیتی ویژه برخوردار است، چرا که آموزش و پرورش، محور توسعه و موتور محرکه ایجاد تحول در جامعه و کانون اصلی تربیت منابع انسانی متخصص و آموزش دیده است و می‌تواند با برخورداری از ایده‌ها و اندیشه‌های نو، حرکت رو به رشد جامعه را تسریع بخشد. (شهبازی، و ناظم؛ ۱۳۹۷: ۷۰) آموزش و پرورش به معلمان آگاه، ماهر و توانمند نیاز دارد که بتوانند اهداف نظام تعلیم و تربیت اسلامی را محقق نمایند. معلمی که وظیفه تربیت نسل آینده را بر عهده دارد که باید در حوزه‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی تقویت شود (قورچیان، ۱۳۹۳: ۱).

معلمان اثربخش، کارهایشان به خوبی سازمان یافته و آماده است یعنی از وقت خود و زمان خود به خوبی استفاده می‌کنند و می‌کوشند تا برنامه خود را از قبل تنظیم کنند، برای تغییر دادن موضوع بحث و گفتگو از لحظه‌ها استفاده می‌کنند، یعنی در کلاس فعالیت‌های متنوعی را باعث می‌شوند و هر حادثه یادگیری مقدمه و بهانه‌ای برای حادثه یادگیری دیگری می‌شود. این گونه معلمان از برنامه با جدول یادگیری سریع استفاده می‌کنند، یعنی کلاس را به صورت زنده و شاد و فعال اداره می‌کنند. ولی بر دانش‌آموزان فشاری بیش از ظرفیت آنان وارد نمی‌آورند، دانش‌آموزان را برای یادگیری انگیزه نکه می‌دارند، یعنی آنچنان فضای روانی ایجاد می‌کنند که دانش‌آموزان نسبت به یادگیری مطالب کنجکاو و انگیزه می‌مانند. موجباتی را فراهم می‌آورند